

ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

Factors Affecting the Life Quality of the Elderly in Nakhon Si Thammarat Province

จิรัชยา เคล้าดี¹ สุภชัย นาคสุวรรณ² และ จักรวาล สุขไมตรี^{3,*}
Jiratchaya Klaodee¹ Supachai Naksuwan² and Jagraval Sukmaitree^{3,*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดนครศรีธรรมราช และ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้สูงอายุในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้การทดสอบค่า t-test และความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ซึ่งเมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่า ทุกปัจจัยส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมเป็นอันดับ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ปัจจัยด้านร่างกาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 ด้านปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านจิตใจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 ตามลำดับ

2) การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ ทุกด้าน ได้แก่ 1) อายุ 2) เพศ 3) สถานภาพ 4) ความมีโรค/อาการป่วย 5) ความสามารถในการอ่านหนังสือ 6) ความสามารถในการเขียนหนังสือ 7) ระดับการศึกษา 8) การเป็นสมาชิกกลุ่มของชุมชน 9) แหล่งที่มาของรายได้ 10) รายได้ 11) ภาระหนี้สิน 12) เงินออม 13) การได้รับเบี้ยยังชีพ และ 14) บุคคลที่ผู้สูงอายุพักอาศัยอยู่ด้วย ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ : ผู้สูงอายุ คุณภาพชีวิต

¹ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชตภาคย์ วังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310

Faculty of Public Administration, Rajapark Institute, Wang Thong Lang, Bangkok 10310, Thailand

² สำนักงานเทศบาลตำบลพิปูน อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช 80270

Office of the Phipun Subdistrict Municipality, Phipun District, Nakhon Si Thammarat Province 80270, Thailand

³ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชตภาคย์ วังทองหลาง กรุงเทพฯ 10310

Faculty of Public Administration, Rajapark Institute, Wang Thong Lang, Bangkok 10310, Thailand

* Corresponding author, e-mail : Jasu1881@hotmail.co.th

ABSTRACT

The purposes of the research were to study 1) the level of the life quality of the elderly people and 2) factors affecting to the life quality of the elderly. The samples were 400 elderly people living in Nakhon Si Thammarat Province. A questionnaire was used as a research tool to collect data. The data were analyzed by using frequency, mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA.

The result of this research found that:

1) The life quality of the elderly people was at a high level with an average 3.86 ($\bar{X} = 3.86$). While favorable environment and self-determination was in the highest level with an average 4.26 ($\bar{X} = 4.26$). Social relationships were 3.87 ($\bar{X} = 3.87$). The physical factors were 3.78 ($\bar{X} = 3.78$). The wisdom factor was 3.74 ($\bar{X} = 3.74$). The mind factor also revealed an average 3.62 ($\bar{X} = 3.62$).

2) The comparison factors affecting the life quality of the elderly people found that personal characteristics were 1) aged, 2) sex, 3) status, 4) illness, sickness, and disease, 5) people's literacy, 6) ability to write, 7) educational level, 8) belongings, 9) sources of income, 10) liabilities, 11) obligation, 12) savings, 13) allowance and 14) person who live with the elderly people who did not affect to the quality of elderly life.

Keywords : Elderly, Quality of life

บทนำ

วัยสูงอายุเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ สังคม การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอันเป็นผลมาจากความเสื่อม ความสามารถในการทำหน้าที่ลดลง ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา กระดูกเปราะหักง่าย เคลื่อนไหวช้า การทรงตัวไม่ดี อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย รวมถึงความสามารถในการมองเห็น การได้ยินลดลง การรับรู้กลิ่นลดลง ระบบการย่อยและการดูดซึมอาหารลดลง ท้องอืด แน่นท้อง เบื่ออาหาร เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ เพราะต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในหน้าที่การงาน ทำให้รายได้และความภาคภูมิใจในตนเองลดลง มีการสูญเสียคู่สมรส หรือเพื่อนฝูงที่ใกล้ชิด ทำให้รู้สึกท้อแท้ หดหวน บุคลิกภาพเปลี่ยนไป รู้สึกน้อยใจ อ่อนไหวง่าย วิตกกังวล รู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัย ขาดความอบอุ่นก่อให้เกิดความเครียด ซึมเศร้า บทบาทในการเป็นหัวหน้าครอบครัวลดลง เนื่องจากกลับเป็นผู้ที่ต้องได้รับการเลี้ยงดูจาก บุตรหลาน และผู้สูงอายุบางคนถูกทอดทิ้งให้อยู่ตามลำพัง และการเกษียณอายุราชการส่งผลให้ผู้สูงอายุมีบทบาทและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมลดน้อยลง ซึ่งผลจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในผู้สูงอายุทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และ

สังคม ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุลดลงเช่นกัน ดังนั้น แนวทางในการดูแลผู้สูงอายุคือ ช่วยเหลือให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขและพึงพอใจสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ ช่วยเหลือตนเองได้ตามอัตภาพ ไม่เป็นภาระให้แก่ผู้อื่นและดำรงไว้ซึ่งการมีคุณค่าในตนเอง

จากรายงานการวิจัยของ ชนกันันท์ แสงศักดิ์ชัย (2553) พบว่า พฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้สูงอายุส่วนใหญ่ จะใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้ออาหารเพื่อการยังชีพ ทำบุญ บริจาคและให้ลูกหลานไปโรงเรียน ซึ่งผลจากการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพ ทำให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึกว่าได้รับการเอาใจใส่มากขึ้น มีเงินใช้เพื่อการยังชีพมากขึ้น มีสุขภาพดีขึ้น มีหลักประกันชีวิต และรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญมากขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยทำการศึกษารายที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีประชากรที่เป็นผู้สูงอายุถึง 256,617 คน เพื่อจะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับครอบครัว ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการ

ปรับเปลี่ยนการให้บริการหรือการให้ความช่วยเหลือต่างๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนเชิงนโยบายในการบริหารจัดการสังคมผู้สูงอายุให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมุติฐานของการวิจัย

1. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดนครศรีธรรมราชอยู่ในระดับมาก
2. ผู้สูงอายุที่มีอายุต่างกัน เพศต่างกัน สถานภาพสมรสต่างกัน ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
3. ผู้สูงอายุที่มีภาระหนี้สินต่างกัน และมีเงินออมต่างกัน ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
4. ผู้สูงอายุที่มีภาวะโรคต่างกัน และเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมที่ต่างกัน ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ภาวะโรค ความสามารถในการอ่าน และเขียนหนังสือได้ การเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน อาชีพ แหล่งที่มาของรายได้ ภาระหนี้สิน เงินออม

ตัวแปรตาม คือ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ได้แก่ ด้านปัญญา ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุทั้งเพศชาย และเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่พักอาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนทั้งสิ้น 256,617 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่พักอาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 400 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane และสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม ประกอบไปด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ภาวะโรค ความสามารถในการอ่านหนังสือได้ ความสามารถในการเขียนหนังสือได้ การเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน อาชีพ แหล่งที่มาของรายได้ ภาระหนี้สิน เงินออม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณภาพชีวิต อันประกอบด้วย ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยกระจายไปยังกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์
4. ในระหว่างเก็บแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ผู้นำท้องถิ่นในการหาแนวทางส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุในท้องถิ่นนั้น ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยของข้อมูลของประชากรที่ศึกษา และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ความสามารถในการอ่านหนังสือได้ ระดับการศึกษาภาวะโรค ความสามารถในการเขียนหนังสือได้ การเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน อาชีพ แหล่งที่มาของรายได้ ภาระหนี้สิน เงินออม

2. หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแบบสอบถามคุณภาพชีวิต อันประกอบด้วย ด้านปัญญาด้านจิตใจ ด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลงผลคะแนนโดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ ผู้สูงอายุมีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด 5 คะแนน ผู้สูงอายุมีระดับคุณภาพชีวิตมาก 4 คะแนน ผู้สูงอายุมีระดับคุณภาพชีวิตปานกลาง 3 คะแนน ผู้สูงอายุมีระดับคุณภาพชีวิตต่ำ 2 คะแนน และผู้สูงอายุมีระดับคุณภาพชีวิตต่ำที่สุด 1 คะแนน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า

1. ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมาคือ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 สำหรับด้านจิตใจผู้สูงอายุน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62

2. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้สูงอายุทุกด้าน ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพ ความมีโรค หรืออาการป่วย ความสามารถในการอ่านหนังสือ ความสามารถในการเขียนหนังสือ ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มของชุมชน แหล่งที่มาของรายได้ รายได้ ภาระหนี้สิน เงินออม การได้รับเบี้ยยังชีพ และบุคคลที่ผู้สูงอายุพักอาศัยอยู่ด้วย ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผล

1. ระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก โดยด้านสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุมากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากแนวนโยบายของรัฐที่ต้องการพัฒนาสุขภาพของประชาชน และความมั่นคงของชีวิตและสังคม เช่น การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ มีระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ บริหารจัดการเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการ โดยสอดคล้องกับ สมเกียรติ ททรัพย์สินโยธิน (2553) ที่พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี มีการดำเนินงานที่เหมาะสมแล้วในหลายๆ ด้าน เช่น การวางแผนการจ่ายเบี้ยยังชีพ การจัดวันผู้สูงอายุ และมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ David C. Mc Clelland อ้างใน พิบูลทิปะपाल (2550, น. 143) ในทฤษฎีความต้องการ 3 ประการ (Three Needs Theory) ที่เชื่อว่าความต้องการของมนุษย์มี 3 ประการ ได้แก่ ความต้องการประสบความสำเร็จ ความต้องการความรักและความผูกพัน ความต้องการอำนาจบารมี ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้สูงอายุนั้นเป็นวัยที่ต้องการความรักและความผูกพันจากบุคคลรอบข้างเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะความรักความเอาใจจากสมาชิกที่มาจากคนในครอบครัวเดียวกันซึ่งจะเป็นผลทำให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายที่แข็งแรง และสุขภาพจิตที่ดีอย่างต่อเนื่อง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลของผู้สูงอายุทุกด้าน เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา แหล่งที่มาของรายได้ รายได้ การได้รับเบี้ยยังชีพ ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ อาจเป็นเพราะ ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกว่า ไม่ถูกทอดทิ้ง ได้รับการเอาใจใส่จากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง มีรายได้ที่รัฐมอบให้เพื่อการยังชีพ ประกอบกับสาระสำคัญปณิญาผู้สูงอายุไทย คือ ผู้สูงอายุจะต้องได้รับปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า และศักดิ์ศรี ได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองให้พ้นจากการถูกทอดทิ้งและ

ละเมียดลึกล้ำ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ รวมถึงผู้สูงอายุ ควรอยู่กับครอบครัวโดยได้รับความเคารพ รัก ความเข้าใจ ความเอื้ออาทร การดูแลเอาใจใส่ การยอมรับบทบาทของ กันและกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวเพื่อให้เกิดความ สัมพันธ์อันดีในการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข ตลอดจน ผู้สูงอายุควรได้รับการเรียนรู้ในการดูแลสุขภาพอนามัยของ ตนเอง มีหลักประกันและสามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ อนามัยอย่างครบวงจรโดยเท่าเทียมกัน และรัฐ โดยการมี ส่วนร่วมขององค์กรเอกชน ประชาชน สถาบันสังคมต้อง กำหนดนโยบายและแผนหลักด้านผู้สูงอายุ ส่งเสริมและ ประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย นอกจากนี้ ต้องรณรงค์ปลูกฝัง ค่านิยมให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าของผู้สูงอายุตาม วัฒนธรรมไทยที่เน้นความกตัญญูกตเวทิตะและความ เอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชนกันท์ แสงศักดิ์ชัย (2553) ที่พบว่า การจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ เป็นผลทำให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกได้ถึง การได้รับการ เอาใจใส่มากขึ้น รู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ ทำให้ตนเอง มีเงินใช้ เพื่อการยังชีพ ซึ่งสามารถนำไปใช้จ่ายในชีวิต ประจำวันได้ เช่น การซื้ออาหารรับประทาน ทำบุญ บริจาค ให้ลูกหลานไปโรงเรียน เป็นต้น และสอดคล้องกับทฤษฎีการ เสริมแรง (Reinforcement Theory) ของ Burrhus F. Skinner อ้างใน พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2553, น.135-147) ที่เชื่อว่าการกระทำหรือพฤติกรรมที่มนุษย์ ปฏิบัติ ย่อมทำให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาเสมอ และพฤติกรรมของมนุษย์จะประพฤติปฏิบัติอย่างไรได้นั้น จะต้องได้รับสิ่งจูงใจให้เกิดการอยากปฏิบัติ โดยมนุษย์ควร จะมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข รู้ทิศทางในชีวิต มีทักษะ มีพฤติกรรมที่ดี และมีประสิทธิผล ซึ่งการเสริมแรงนั้นมี 4 กรณี คือ การเสริมแรงทางบวก การเสริมแรงทางลบ การทำให้สูญสิ้น และการลงโทษ สำหรับผู้สูงอายุนั้น การเสริมแรงทางบวกของรัฐเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับผู้ สูงอายุ เพราะการที่รัฐได้มีนโยบายการจัดสรรเบี้ยยังชีพ ให้กับผู้สูงอายุเป็นรายเดือนทุกเดือนตลอดชีวิตของผู้สูงอายุนั้น สร้างแรงจูงใจให้ผู้สูงอายุเกิดความสำนึกในการมี คุณค่า มีความสำคัญ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ซึ่งก่อให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมกัน เป็นมิตร และมีความ รักใคร่ซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ ดูแลผู้สูงอายุควรให้ความสนใจทางด้านจิตใจของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความรู้สึก ที่ดีและเบิกบานใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน

1.2 การดูแลผู้สูงอายุทางด้านร่างกายควรให้ ความสำคัญกับการรับรู้ถึงสภาพร่างกาย และสภาวะของ ผู้สูงอายุ ซึ่งมีผลต่อการดำเนินชีวิต และการพักผ่อน นอนหลับของผู้สูงอายุ

1.3 การดูแลผู้สูงอายุทางด้านความสัมพันธ์ ทางสังคม ควรให้ความสำคัญกับการเอาใจใส่ ดูแลจาก คนในครอบครัวมากที่สุด

1.4 การดูแลผู้สูงอายุทางด้านปัญญาควรให้ ความสำคัญกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง การมี โอกาสใช้ความรู้เพื่อประโยชน์มีความสามารถในการแก้ไข ปัญญา และการได้รับรู้ข่าวสารด้านสุขภาพจากชุมชน

1.5 การดูแลผู้สูงอายุทางด้านสิ่งแวดล้อม ควรให้ความสำคัญกับการรับรู้ว่าคุณภาพชีวิตของตนเองสามารถ พึ่งพาตนเองได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ของปัจจัยด้านต่างๆ กับความต้องการในการพัฒนาตนเอง เพื่อความอยู่รอดในสังคมอย่างมีความสุขของผู้สูงอายุ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบ กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

เอกสารอ้างอิง

ชนกันท์ แสงศักดิ์ชัย. (2553). ผลจากการจัดสวัสดิการ เบี้ยยังชีพที่มีต่อผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลบ้านด้าย อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัด สกลนคร. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, วิทยาลัย การปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

- สมเกียรติ ทรัพย์สินโยธิน. (2553). *การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- พินุล ทีปะปาล. (2550). *พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญ. (2553). *ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ (พิมพ์ครั้งที่ 5)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.